

АКТУАЛНИ ПРОГРАМИ И СЪБИТИЯ

- ОБРАЗОВАНИЕ
- НАУКА
- ИНОВАЦИИ

1

2017

СЪДЪРЖАНИЕ

Национални програми и конкурси	3
Европейски и международни програми и конкурси	7
Продължаващо образование и обучение	11
Нови информационни продукти на НАЦИД	13

Изготвил:

Йордан Милев

Редактор:

Лозмари Дърманова

Дизайн на корицата и оформление:

Диана Тодорова

ISSN 1313-0749

адрес ✉ Научна библиотека и информационно
обслужване
бул. „Д-р Г. М. Димитров” № 50
София 1125

телефон ☎ (+359 2) 817 38 56

факс 📠 (+359 2) 971 30 20

ел. поща @ jmilev@nacid.bg

сайт 🌐 www.nacid.bg

НАЦИД

НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ И КОНКУРСИ

TIMEHEROES МИКРОФОНД

Срок за кандидатстване: **от първо до последно число на всеки месец**

Микрофондът на TimeHeroes е паричен фонд, който подпомага провеждането на доброволчески мисии в България. Някои от най-страхотните доброволчески инициативи са на малки организации, неформални групи и активни граждани, които имат огромен ентузиазъм, но не разполагат с финансови ресурси. Микрофондът се стреми да ги подкрепи, като предоставя малки суми за покриване на основни разходи, необходими за провеждане на мисиите, като материали, транспорт и т.н.

Може да се кандидатства, като се изпрати следната информация на hello@timeheroes.org:

- официалните данни на организатора (име, БУЛСТАТ, представители, адрес и пр.);
- детайлно описание на инициативата – какво ще се прави, кои са бенефициентите на инициативата, времеви план и т.н.;
- детайлен бюджет, за който се кандидатства към Микрофонда на TimeHeroes.org (сумата трябва да е между 50 и 400 лв.);
- други източници на финансиране, с които организаторът разполага за конкретната инициатива;
- номер на банкова сметка (IBAN), който да ползваме за евентуалното дарение.

Микрофондът се попълва чрез дарения от физически и юридически лица.

Повече информация: <https://timeheroes.org>

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ЗА КНИГАТА, ПРОГРАМА „БЪЛГАРСКА КНИГА”

Краен срок: **целогодишно**

Програмата предоставя възможност за отпечатване на качествени български художествени книги на дебютни и утвърдени автори на конкурсен принцип.

Могат да кандидатстват юридически лица, регистрирани като издатели в българската ISBN агенция, с издадени най-малко шест книги на български език.

Подпомаганият тираж може бъде между 300 и 1 200 бройки, меки корици,

определен по заявка на издателя спрямо пазарния потенциал на книгата и одобрен от експертен съвет. В замяна на тази подкрепа издателствата предоставят 20% от тиража на отпечатаната книга на НЦК.

За подпомагане може да кандидатстват само български издателства, сключили договор с автора. Програмата подпомага художествена литература от всички жанрове и форми от български съвременни автори. Програмата не подпомага нехудожествена литература.

Възможността за кандидатстване е отворена целогодишно. Експертният съвет оценява проектите веднъж месечно и обявява резултатите веднъж на всеки два месеца.

Повече информация: <http://ndk.bg/>

ПОКАНА ЗА УЧАСТНИЦИ В ПРОЕКТ НА ИИП „НАСЪРЧАВАНЕ НА МЛАДЕЖКОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО”

Краен срок: не е посочен

Институтът за икономическа политика стартира изпълнението на проект „Насърчаване на младежкото предприемачество”, финансиран по Програмата „Еразъм+”, КДЗ Структурен диалог. Основната цел на проекта е да доведе до подобряване на ефективността на политиките, които стимулират предприемаческата активност и младежкото предприемачество чрез предоставянето на платформа за конструктивен диалог между младежи от цялата страна и представители на отговорните за тези политики национални и местни институции.

В рамките на проекта са предвидени редица дейности, които могат да бъдат обобщени, както следва:

- Провеждане на три еднодневни Национални младежки срещи в София, Пловдив и Варна през ноември 2016 г., по време на които участващите по проекта младежи ще генерират първите идеи за реформиране на предприемаческите политики в България. Ще бъде формирана и група от 7 официални младежки говорители, които ще имат координационни функции и ще работят в тясна комуникация с екипа на ИИП по време на проекта.
- Провеждане на три двудневни форума за структурен диалог в посочените градове през пролетта на 2017 г. с цел конкретизиране на предложените идеи за реформи и представянето им пред представителите на отговорните институции на местно равнище;
- Провеждане на еднодневен заключителен форум за структурен диалог в София с представители на всички ресорни национални институции, на които ще бъдат представени конкретните предложения за реформиране и оптимизиране на политиките за насърчаване на предприемачеството;
- Изготвяне на документ, който ще съдържа конкретни предложения за

реформиране на политиките за насърчаване на предприемачеството, в това число и за облекчаване на условията за стартиране на бизнес;

- Представяне на финалната версия на Документа с предложения за реформи пред отговорните комисии в Народното събрание на Република България.

Повече информация: <http://epi-bg.org/index.php/bg/>

„КРАСИВА БЪЛГАРИЯ” 2017

Краен срок: 6 февруари 2017 г.

Мерките на Проект „Красива България” (ПКБ), по които може да се кандидатства са три:

- мярка М01 „Подобряване на обществената среда в населените места”;
- мярка М02 „Подобряване на социалната инфраструктура”;
- мярка М02-01 „Подобряване на социалните услуги от резидентен тип”.

Допустимите кандидати по трите мерки са общини, областни управители, държавни институции, контролни органи. Кандидатите трябва да са собственици на оферирания обект или с делегирани права да ги стопанисват и управляват.

По мерки М01 и М02 максималната обща стойност на бюджета за един обект е 300 000 лв. с ДДС, а минималната – 50 000 лв. с ДДС. Финансирането, което се отпуска по проект „Красива България”, е до 100 000 лв. с ДДС.

Съфинансирането от кандидата трябва да е най-малко 50% от общата стойност на бюджета на проекта.

По мярка М02-01 ще се подкрепят оферти с бюджет от 50 000 до 300 000 лв. с ДДС. По линия на „Красива България” ще се отпускат най-много 150 000 лв. Кандидатът трябва да осигури най-малко 30% от общата стойност на бюджета.

Повече информация: <http://www.beautifulbulgaria.com/>

ПРОГРАМА „НАУЧИ СЕ ДА ПЛУВАШ” 2017

Краен срок: 15 февруари 2017 г.

Основна цел на Програмата е обучение по плуване на деца, с оглед подобряване на тяхното здраве и физическа дееспособност, предпазване от удавяне и създаване на предпоставки за последващи системни занимания с водни спортове.

Предоставя се възможност на спортните клубове, членове на Българска федерация по плувни спортове, и на техните треньори да провеждат безплатно обучение по плуване на деца – 2 или 3 пъти седмично, както и за селекция на талантиливи деца.

Повече информация: <http://mpes.government.bg/>

ПРОГРАМА „ДЕЦАТА И СПОРТНИЯТ КЛУБ” 2017

Краен срок: 15 февруари 2017 г.

Основна цел на Програмата е подобряване на условията и осигуряване на възможност за участие на деца в организирани спортни прояви, с оглед подобряване физическа им дееспособност, спортно-техническите умения и създаване на мотивация за спортно развитие.

Предоставя се възможност на спортните клубове за организиране и провеждане на до 2 детски спортни прояви, които не са включени в държавния спортен календар на съответните спортни федерации и участие на деца от клубовете в до 3 спортни прояви, включени в държавния спортен календар на съответната спортна федерация, които не са финали на държавни първенства.

Повече информация: <http://mpes.government.bg/>

ВТОРИ ФЕСТИВАЛ ЗА КРАТКИ ФИЛМИ, ЗАСНЕТИ С МОБИЛНИ УСТРОЙСТВА – „КИНО В ДЛАН”

Краен срок: 28 февруари 2017 г.

Организатор на фестивала е Народно читалище „Добри Войников 1856”, гр. Шумен.

До участие се допускат български и чуждестранни граждани. Всеки автор или екип от автори може да регистрира за участие във фестивала до три филма.

Представените филми трябва да са с времетраене от една до пет минути, да са заснети с мобилен телефон или друго мобилно устройство с вградена камера и да бъдат предварително монтирани.

Филмите трябва да бъдат създадени специално за участие във фестивала. Те не трябва да са участвали на други фестивали или да са направени достояние на публиката в интернет, на обществени събития или в социалните мрежи. Няма ограничение при тематиката, жанра и вида кино.

Чуждоезиковите филми трябва да бъдат снабдени с анотация на български език.

Повече информация: <https://mkino.org/>

ЕВРОПЕЙСКИ И МЕЖДУНАРОДНИ ПРОГРАМИ И КОНКУРСИ

NATIONAL GEOGRAPHIC YOUNG EXPLORERS GRANT APPLICATION

Краен срок: **текущ**

Applying for a Young Explorers Grant is a two-step process. First, you must submit a pre-application form online. If your pre-application is approved, you will be sent an email with a link and a password giving you access to our full application online. The Young Explorers Grants Program accepts reapplications throughout the year.

Open to: applicants aged 18 to 25 around the world with prior experience in the fields of research, conservation, or exploration.

Повече информация: <http://www.nationalgeographic.com/>

URGENT ACTION FUND НАБИРА ПРОЕКТИ

Краен срок: **текущ**

Фондът за спешни действия за човешките права на жените (Urgent Action Fund for Women's Human Rights – UAF) предоставя малки експресни грантове на жени и транспарозащитници от цял свят, когато сигурността им е застрашена поради естеството на тяхната дейност или при поява на неочаквани и неотложни възможности за застъпничество. Грантовете са до 5 000 щатски долара и се отпускат за максимален период от 3 месеца.

Допустимите основания за отпускане на грант са: укрепване на мира, екологична защита, поземлени права, права на LGBTQ, репродуктивни права и други.

Повече информация: <http://urgentactionfund.org/>

OPPORTUNITY FUND

Краен срок: **текущ**

Roma Initiatives Office кани роми и проромски организации и неформални групи, мрежи или физически лица от Албания, България, Чехия, Унгария, Македония, Румъния, Сърбия, Словакия и Испания да кандидатстват за безвъзмездна помощ за спешни действия за сумата до 15 000 щ.д.

Подкрепят се своевременни действия и възможности, които насърчават структурните промени в полза на ромите или са отговор на антиромски събития и тенденции.

Кандидатите трябва да представят концепции на английски език.

Повече информация: <https://www.opensocietyfoundations.org>

НОМИНАЦИИ ЗА НАГРАДАТА RAFTO ЗА ЛИЧНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИИ, КОИТО ЗАЩИТАВАТ ЧОВЕШКИТЕ ПРАВА И ДЕМОКРАЦИЯТА

Краен срок: 1 февруари 2017 г.

Фондация Rafto за правата на човека е НПО, посветена на глобалното популяризиране на правата на човека. Основната ѝ дейност е връчването на годишна награда на името на професор Thorolf Rafto за работа в областта на правата на човека.

Тя също така подпомага работата на лауреатите, като допринася за финансирането и организацията на проекти и предлага обучение по правата на човека.

Повече информация: <https://www.rafto.no/>

МЕЖДУНАРОДЕН ФОТОГРАФСКИ КОНКУРС ZEISS PHOTOGRAPHY AWARD

Краен срок: 7 февруари 2017 г.

Темата на второто издание е „Места със значение“.

Конкурсът е отворен за фотографи от цял свят, които могат да участват със серия от минимум 5 и максимум 10 снимки, придружени с описание, които интерпретират зададената тема.

Жури ще избере финалистите, от които ще бъде определен победителят. Той ще получи обективи на стойност 12 000 евро и сумата от 3 000 евро. Победителят ще бъде поканен в Лондон през април 2017 г., а отличените фотографии ще бъдат показани в изложбата на Международния фотографски конкурс Sony World.

Повече информация: <https://www.zeiss.com/camera-lenses/>

INNOVATIVE SOLUTIONS FOR SUSTAINABLE FOOD PACKAGING

Краен срок: 14 February 2017

The European Commission is currently seeking Proposals for its program titled-Innovative Solutions for Sustainable Food Packaging.

Proposals should clearly address the problems associated with the scaling-up and commercialisation of eco-innovative solutions to packaging in a developing framework of social, economic and environmental conditions. Activities should aim to produce plans and arrangements or designs for new, modified or improved products, processes or services. For this purpose they may include prototyping, testing, demonstrating, pilot projects, large-scale product validation and market replication.

Priorities:

- Gender
- Socio-economic science and humanities
- Open Innovation
- Expected Impact

With a view to supporting the transition from a linear to a circular economy, proposals should show how some, or all, of the following impacts will be achieved:

- wider and faster deployment of innovative, user-driven, packaging solutions resulting from greater industry and consumer acceptance, and higher visibility of innovative solutions, overcoming the barriers to market uptake.
- reduced waste in both food and packaging materials, and its negative impacts on the environment (e.g. resource utilisation, greenhouse gas emissions, pollution).
- strengthening of the EU's position in manufacturing, improving competitiveness as well as opportunities for growth, diversification and job creation for the EU food and packaging sector in general, and SMEs in particular.
- strengthening the European food value chain through continued support to product quality, contributing to consumer trust and increased consumption.
- support for the transition from a linear to a circular economy.

Повече информация: <http://ec.europa.eu/>

ВТОРИ МЕЖДУНАРОДЕН КОНКУРС ЗА ИНДУСТРИАЛЕН ДИЗАЙН TECHINK AWARD 2017

Краен срок: 15 февруари 2017 г.

Темата на новия конкурс е „Дом, интелигентен дом – интелигентната технология създава по-добър дом”.

В конкурса могат да участват студенти от цял свят. Те могат да представят проектите си индивидуално или в екип от максимум трима души.

Присъждат се 3 награди, наградният фонд е около 25 000 долара.

Финалистите трябва да направят прототип на идеята си и ще бъдат поканени в Пекин, където на 19 юли 2017 г. ще се състои церемонията по награждаването, а на 20 юли ще участват в уъркшоп.

Повече информация: <http://www.urban-mag.com/>

КАНДИДАТСТВАНЕ ЗА ЛЕЙБЪЛА ЕФФЕ 2017 – 2018 г.

Краен срок: 17 февруари 2017 г.

Българската фестивална асоциация е оператор на инициативата на Европейската фестивална асоциация „Европа за фестивалите, фестивалите за Европа“ 2017/2018 г. Проектът е съфинансиран от Европейския съюз

Фестивалите имат възможност да кандидатстват за лейбъла на ЕФФЕ, показвайки своето качество и съответствие с трите критерия на ЕФФЕ: артистична ангажираност и иновативни подходи; включване на общността; включване на европейски и международни ангажменти. Фестивалите, кандидатиращи се за отличието ЕФФЕ, автоматично участват и в надпреварата за наградите на ЕФФЕ за 2017 – 2018 г.

Всички участващи в селекцията фестивали получават профил на интернет страницата на ЕФФЕ и всички са част от онлайн базираната професионална мрежа на ЕФФЕ. Не на последно място, ЕФА предоставя възможността на тази нова международна професионална общност да обменя опит и да си взаимодейства.

Повече информация: <http://www.bfa.bg/>

CALL FOR PROPOSALS FOR A FRAMEWORK PARTNERSHIP AGREEMENT WITH A EUROPEAN POLICY NETWORK IN THE FIELD OF EDUCATION OF CHILDREN AND YOUNG PEOPLE WITH A MIGRANT BACKGROUND

Краен срок: 22 February 2017

The European Commission-Education and Training is seeking proposals from eligible organizations to promote development in the field of the integration of children and young people with migration background in school education.

The overall objective of this call is to support an EU-wide network of relevant organizations (policymakers, practitioners, researchers and stakeholders, including with migrant background) to promote co-operation, policy development and implementation at different governance levels and support the integration of children and young people with migration background in school education.

The network should have partners from at least 15 countries. Eligible countries are the Erasmus+ programme countries.

Only applications from legal entities established in one of the Erasmus+ programme countries are eligible. Also, the coordinating applicant has to be registered as a legal entity in one of the Erasmus+ programme countries. Actions may include Associate Partners from third countries, but the cost of their participation must be financed entirely by non-EU resources.

Eligible applicants are associations, foundations and other similar national or international bodies; national education centers; ministries of education and/or training; higher education institutions and research centers. The applicant(s) must have had a legal personality for at least 2 years on the date of the deadline for submission of applications and must be able to demonstrate their existence as a legal person. The total budget earmarked for the co-financing of a network in 2017 is estimated at 300,000.00 EUR which will also be the maximum amount granted.

Повече информация: <http://ec.europa.eu/>

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

СТИПЕНДИИ ЗА ЧУЖДЕСТРАННИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛИ И УЧЕНИ – ТУРЦИЯ

Краен срок: **текущ**

Turkiye Scholarships стартира програма за научни изследвания, с цел да се насърчи съвместната работа на изследователи и учени от чужбина с турски учени и да се допринесе за развитието на международното научно сътрудничество между изследователите.

Програмата е за не повече от 12 месеца.

Повече информация: <http://www.turkiyeburslari.gov.tr/>

СТАЖ В СВЕТОВНАТА ТЪРГОВСКА ОРГАНИЗАЦИЯ

Краен срок: **текущ**

Секретариатът на Световната търговска организация осигурява стажантска следдипломна програма за студенти, които желаят да придобият практически опит и задълбочени познания за многостранната търговска система.

Продължителността на стажовете е до 24 месеца. Избираеми кандидати са всички граждани на страни членки на Световната търговска организация, между които е и България.

Кандидатите, на възраст от 21 до 30 години, трябва да имат завършена подходяща специалност в университет – икономика, политически науки, право, международни отношения.

Стажовете са платени и се провеждат в Женева, Швейцария.

Повече информация: <http://www.az.government.bg/>

СТАЖАНТСКА ПРОГРАМА НА ЮНЕСКО 2017

Краен срок: текущ

Стажантската програмата на ЮНЕСКО предлага практическа работа в една от приоритетните области – образование, наука или култура.

Кандидатите трябва да имат отлични познания, писмено и говоримо, по английски или френски език. Познаване на работно ниво на другия език (английски или френски) е плюс.

Повече информация: <http://youthenvop.weebly.com/>

МЕЖДУНАРОДНОТО ЛЯТНО УЧИЛИЩЕ КЪМ УНИВЕРСИТЕТА В ОСЛО, 24 юни – 4 август 2017 г.

Краен срок: 1 февруари 2017 г.

Международното лятно училище (ISS) в Университета в Осло предлага интензивни магистърски и бакалавърски курсове всяко лято, от края на юни до края на юли. Всяка година ISS посреща над 550 студенти от около 90 страни.

Повече информация: <http://www.uio.no/>

ПРОГРАМА „ЕРАЗЪМ+”

Краен срок: различни за различните действия – от 2 февруари 2017 г. до 4 октомври 2017 г.

Настоящата покана за представяне на предложения обхваща следните действия от програмата „Еразъм+”:

- » Ключово действие 1 (КД1) — Образователна мобилност за граждани:
 - Мобилност за граждани в областта на образованието, обучението и младежта
 - Стратегически проекти, свързани с ЕДС
 - Мащабни събития, свързани с Европейската доброволческа служба
 - Съвместни магистърски степени „Еразмус Мундус”
- » Ключово действие 2 (КД2) — Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики:
 - Стратегически партньорства в областта на образованието, обучението и младежта
 - Алианси на познанията
 - Изграждане на капацитет в областта на висшето образование
 - Изграждане на капацитет в областта на младежта

- » Ключово действие 3 (КДЗ) — Подкрепа за реформиране на политиката:
 - Структуриран диалог: срещи между младежи и лица, отговорни за вземането на решения в областта на младежта
- » Дейности „Жан Моне“:
 - Катедри „Жан Моне“
 - Модули „Жан Моне“
 - Центрове за високи постижения „Жан Моне“
 - Подкрепа по инициативата „Жан Моне“ за сдружения
 - Мрежи „Жан Моне“
 - Проекти „Жан Моне“
- » Спорт:
 - Партньорства за сътрудничество
 - Малки партньорства за сътрудничество
 - Европейски спортни събития с нестопанска цел

Всички публични или частни органи, които осъществяват дейност в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, могат да кандидатстват за финансиране по програма „Еразъм+“. Освен това групи от млади хора, които участват в работа с младежи, но не непременно в рамките на младежка организация, могат да кандидатстват за финансиране за образователна мобилност за млади хора и за специалисти, работещи с младежи, както и за стратегически партньорства в областта на младежта.

Повече информация: <http://eur-lex.europa.eu/>

НОВИ ИНФОРМАЦИОННИ ПРОДУКТИ НА НАЦИД

МОДЕЛИ НА ОРГАНИЗАЦИЯ, УПРАВЛЕНИЕ, РЕСУРСНО И КАДРОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО В ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ НА ЕС

Реферативен обзор, 53 стр.

В реферативния обзор са разгледани основни принципи на организацията, управлението, ресурсното и кадрово осигуряване на образованието в осем държави членки на ЕС (Дания, Естония, Испания, Латвия, Литва, Полша, Финландия и Чехия).

Посочени са прерогативите на централните и местните власти, степенуването на организацията и разпределението на отговорностите, функциите на основните органи в управлението, финансирането и др.

ЗАКОНОУСТАНОВЕНА ВЪЗРАСТ ЗА ПЕНСИОНИРАНЕ НА УЧИТЕЛИТЕ В ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ НА ЕС И ТРЕТИ СТРАНИ

Реферативен обзор, 7 стр.

Представени са актуални данни за официалната и минималната възраст, както и за минималния брой години трудов стаж за пенсиониране на учителите в 38-те държави членки на образователната мрежа „Евридика“ (Eurydice). Посочени са специфични особености в отделни държави и накратко са обобщени основните аналогии и контрасти относно законоустановената възраст за пенсиониране на учителите.

ИНОВАТИВНИ МЕТОДИ, ПОДХОДИ И ПРАКТИКИ НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ В БЪЛГАРИЯ

Тематичен подбор, 8 стр.

Тематичният подбор представя подобрени източници, групирани в три раздела: хронология на стратегическите европейски и национални нормативни документи, иновативни практики на висшите училища и иновативни практики в българското висше образование (книги и статии).

ЕКОЛОГИЧНО И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ – МЕЖДУНАРОДНИ ИНИЦИАТИВИ И НАЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ И ПРАКТИКИ

Реферативен обзор, 44 стр.

Реферативният обзор представя целта и задачите на мониторинговия доклад на ЮНЕСКО „Формиране на образованието на утрешния ден: Десетилетие на образование за устойчиво развитие на ООН (2005 – 2014)“, включително основните характеристики на образованието за устойчиво развитие и неговото място сред другите образователни практики. Представени са най-съществените инициативи за екологично и здравно образование в избрани държави.

ПРАКТИКАТА „НАЦИОНАЛЕН УЧИТЕЛСКИ СЪБОР“

Реферативен обзор, 8 стр.

Наличният световен опит относно практиката „Национален учителски събор“ показва различия за нейното разбиране и приложение. Наблюдава се диференциация, предпоставена от вида на водещата организация при провеждането на подобни инициативи. Някои се организират от учителски синдикати, други – от учителски асоциации и/или сдружения, а самостоятелно място заемат т. нар. Teaching Council, разпространени в Австралия,

Великобритания (Шотландия, Уелс), Ирландия, Канада, Нова Зеландия и САЩ. Специално внимание е обърнато на Общия учителски съвет на Шотландия и на Учителския съвет в Ирландия.

ОБУЧЕНИЕ НА ТАЛАНТЛИВИ И ДАРОВИТИ ДЕЦА В ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИТЕ УЧИЛИЩА

Реферативен обзор, 31 стр.

Реферативният обзор съдържа кратко изложение на проблематиката относно обучението на даровити и талантливи деца в общообразователните училища в Европа. Посочено е, че специални образователни мерки за надарени ученици се прилагат във всички страни в Европа. Акцентът е поставен върху индивидуалните качества на учениците, като образованието не е насочено единствено към развиване на техните способности и умения, но също така насърчава тяхното оптимално и хармонично когнитивно, личностно, социално и емоционално развитие. С повече детайли са представени примери за образователни практики във Великобритания (Англия и Уелс), Германия, Латвия, Лихтенщайн, Нидерландия, Полша и Словения.